

2. Гришова І. Ю. Проблеми формування інноваційної системи України / І. Ю. Гришова, Т. М. Гнатська // Інноваційна економіка. - № 12. - 2012. - С. 54-62.
3. Непочатенко В. О. Вплив інституціональної структури на розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / І. Ю. Гришова, В. О. Непочатенко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. - 2013. - № 2. - С. 47-51. - Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>
4. Кужель В. В. Державна підтримка регіональних програм інноваційного розвитку [Електронний ресурс] / І. Ю. Гришова, В. А. Замлинський, В. В. Кужель // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. - 2013. - № 2. - С. 201-206. - Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>
5. Хома І. Б. Управління проблемним підприємством на основі діагностованого рівня економічної безпеки / І. Б. Хома // Науковий журнал «Економіка розвитку» Харківського національного економічного університету. - Харків : Видавництво ХНЕУ. - 2010. - № 4 (56). - С. 91-95.
6. Хома І. Б. Експрес-діагностування тенденцій стану економічної захищеності підприємства за показниками контролю інноваційної діяльності (Khoma I.B. Rapid diagnostics of trends of economic protectability of enterprise by monitoring indicators of innovation) / І. Б. Хома // Науковий вісник Національного гірничого університету. - 2013. - № 4. - С. 101-106.
7. Крюкова І. О. Фінансова архітектура інноваційного розвитку підприємства АПК. - Соціально-економічний розвиток України в умовах трансформаційних змін: виклики, тенденції, перспективи. [Коллективна монографія]. / за ред. Аранчій В. І., Полтава. : ТОВ НВП «Укпромторгсервіс», 2013. - С. 43-52.
8. Крюкова І. О. Теоретичні основи формування фінансової архітектури інноваційного розвитку молокопереробних підприємств. - Науковий вісник БДФЕУ. Економічні науки. Вип. 2 (23). - Чернівці, 2012. - С. 32-40.
9. Крюкова І.О. Фінансова архітектура інноваційного розвитку молокопереробних підприємств / І.О. Крюкова // Облік і фінанси. - 2013. - № 2 (60). - С. 87-93.
10. Стоянова-Коваль С. С. Использование методологии инновационного управления в инвестиционных процессах./ С. С. Стоянова-Коваль // Вектор науки ТГУ. Серия : Экономика и управление. Россия - 2013. - № 2. - С. 50-53.
11. Стоянова-Коваль С. С. Оцінка потенціалу аграрної сфери до галузевих структурних зрушень в контексті світових тенденцій / С. С. Стоянова-Коваль // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Науковий журнал. - 2010. - № 1. - С. 36-43.
12. Гришова І. Ю. Финансовое обеспечение перерабатывающих предприятий в контексте формирования финансовых потоков. / И. Ю. Гришова // Азимут научных исследований: экономика и управление. - Россия. - 2012.- № 1. - С. 22-24.

УДК 005.591.6-027.1:664.013(477)

ТАРАСОВА О.В., канд. екон. наук, доцент, ПАСТИР А.В., студ.
Одеська національна академія харчових технологій

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ І НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

В статті розкрито проблеми стимулювання інноваційної діяльності харчової промисловості в Україні. На основі проаналізованих літературних джерел, нормативно-законодавчих документів та статистичної інформації були виявлені тенденції та особливості розвитку інновацій в галузях харчової промисловості. Обґрунтовано шляхи вирішення проблем інноваційного розвитку та напрямки стимулювання інноваційних процесів в харчовій промисловості.

Ключові слова: харчова промисловість, інновації, інноваційна діяльність підприємства, конкурентоспроможність, науково-технічний прогрес

The problems of stimulating innovation activities of food industry in Ukraine are uncovered in article. Based on the analyzed literature, regulatory and legislative documents and statistics the tendencies and characteristics of innovation in the food industry have been revealed. Justified solutions to the problems of innovative development and directions of stimulation of innovative processes in the food industry.

Keywords: food industry, innovations, innovative activity of the enterprises, competitiveness, scientific and technical progress

Вступ. Високий рівень економічного розвитку розвинутих країн світу пов'язаний з формуванням інноваційних систем, що охоплюють всі сфери життя суспільства. Вони ґрунтуються на взаємодії трьох

ключових факторів: науки, техніки та знань і проявляються в розробках інноваційних процесів та впровадженні досягнень науки та техніки.

Харчова промисловість є сукупністю підприємств різнопрофільних галузей, які технологічними зв'язками і економічним відносинами пов'язані з сільським господарством, торгівлею, підприємствами продовольчого машинобудування тощо. Від ефективності роботи підприємств харчової промисловості багато в чому залежить вирішення завдань забезпечення населення високоякісними харчовими продуктами. Реформування підприємств України порушило налаштовані господарські зв'язки та звичні методи роботи і це призвело до погіршення фінансового стану багатьох суб'єктів господарювання харчової промисловості, гальмування процесів розширеного відтворення. У цій ситуації об'єктивно виникла необхідність пошуку шляхів виходу з критичного стану, що склався.

Одним із найважливіших напрямів забезпечення сталого функціонування і подальшого розвитку підприємств харчової промисловості є впровадження прогресивних технологій, розробка нових харчових продуктів, організаційних і управлінських рішень. Це можливо за допомогою науково-технічних досягнень, які поширюються у виробництво у формі інновацій.

Дослідженню проблем інновацій та інноваційної діяльності підприємств присвячено багато праць зарубіжних та вітчизняних вчених, зокрема Й. Шумпетера, М. Хучек, Б. Санто, О.І. Амоши, Ю.М. Бажала, Л.М. Борщ, М.П. Денисенка, А.П. Гайдучького, А.С. Гальчинського, С.В. Герасимова, Н.В. Краснокутської, Н.Б. Кирич, І.І. Лукінова, А.А. Пересяди, Я.В. Риженка, О.М. Собко, Р.А. Фатхутдінова, В.Г. Федоренко, Л.І. Федулової та ін. Проте деякі питання наукового обґрунтування інноваційної діяльності підприємств та формування їх інноваційного потенціалу залишаються невирішеними. Це зумовлює вибір даної теми та засвідчує її актуальність. Актуальність розв'язання цих проблем пов'язана також зі стратегічним значенням харчової промисловості для економічного розвитку та світової інтеграції України на основі конкурентоспроможної якісної продукції та завоювання світового продовольчого ринку.

Постановка завдання. Оскільки інновації є найважливішим засобом забезпечення економічного зростання, конкурентоспроможності та фінансової стабільності будь-якого підприємства, то високих результатів вони можуть досягти лише за систематичного і цілеспрямованого здійснення інноваційної діяльності, яка спрямована на реалізацію нових можливостей. Їх відкриває ринкове середовище, вони пов'язані із розробкою та впровадженням нових видів продукції, нових засобів виробництва і форм його організації, освоєнням нових ринків. Оскільки управ-

ління інноваціями стає одним із найскладніших завдань, з якими постійно стикаються підприємства, то дослідження, аналіз, обґрунтування напрямів і формування методів удосконалення управління інноваціями є важливою проблемою науки і практики. **Метою** даної статті є дослідження основних проблем і напрямів інноваційного розвитку підприємств харчової промисловості України та визначення причин, що стримують перехід на інноваційний шлях економічного зростання.

Результати. Ефективна, високопродуктивна харчова промисловість як системоутворюючий елемент української економіки залишається пріоритетом в забезпеченні економічної безпеки нашої держави. Гостра конкуренція, яка зумовлена процесами інтеграції та глобалізації, складність виходу на світовий продовольчий ринок вітчизняної продукції вимагають інноваційного розвитку харчової промисловості. Але сучасна економічна ситуація в Україні характеризується низьким рівнем використання наукових знань, вкрай повільно відбувається нарощування інноваційного виробництва.

Одним з основних чинників розвитку виробництва в довгостроковому періоді є інноваційна діяльність. Поняття «інновація» походить від англійського слова «innovation», що в перекладі означає «введення новації».

Щодо змісту цього поняття у фахівців існують два підходи: широкий і вузький. Класичним широким підходом вважають викладене австрійським економістом Й. Шумпетером ще у 1912 р. у праці "Теорія економічного розвитку" розуміння цього процесу як такого, що складається з п'яти основних варіантів:

- введення нового товару (товару, з яким не знайомий споживач, або товару нового виду);
- впровадження нового методу виробництва продукції (методу, який раніше не використовувався у цій галузі промисловості);
- відкриття нового ринку, на якому цю галузь промисловості цієї країни не було представлено;
- завоювання нового джерела сировини та напівфабрикатів;
- впровадження нової організаційної структури в будь-якій галузі.

Однак більшість економістів стоять на позиціях вузького підходу. Вони обмежують сферу інновацій науково-технічними й технологічними питаннями. При цьому, згідно з однією точкою зору, інновація — це процес застосування нових технологій, виробів, згідно з іншою, — результат у вигляді нових методів, продукції, технологічних процесів.

Творці інновації керуються такими критеріями, як життєвий цикл та економічна ефективність виробу. Їх стратегія спрямована на отримання переваг перед конкурентами шляхом створення нововведення, яке стане унікальним у певній галузі.

Тож невід'ємною властивістю інновації є науково-технічна новизна та практичне застосування у виробництві. Можливість комерційної реалізації задуму виступає як потенційна властивість, для досягнення якої потрібні певні зусилля.

Між тим потребують розмежування поняття «новація» та «інновація». Під новацією розуміють новий порядок, новий процес, новий метод, нову продукцію або технологію.

Р.А. Фатхутдінов вважає, що новація – це оформлений результат фундаментальних, прикладних досліджень, розробок або експериментальних робіт у будь-якій сфері діяльності, який супроводжується підвищенням її ефективності. Оформлення новацій

може здійснюватися у вигляді відкриттів, патентів, товарних знаків, документації, організаційно-виробничої структури, наукових підходів або принципів, результатів маркетингових досліджень. Вважається, що для того, щоб перетворити новацію в форму інновації, треба впровадити її у виробництво або сферу споживання.

В економічній літературі термін "інновація" також інтерпретується як перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, який втілюється в нових продуктах і технологіях. Інноваційний продукт характеризується вищим технологічним рівнем, новими споживчими якостями товару або послуги порівняно з попереднім продуктом.

Різні наукові підходи до визначення поняття «інновація» наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Наукові підходи до визначення поняття «інновація»*

Автор	Визначення
<i>Як зміни</i>	
Шумпетер Й. [1, с.13]	Інновація – це зміни технології та управління, нові комбінації щодо техніки і технології.
Хучек М. [3, с.67]	Інновація – це зміни в техніці, технології, організації, екології, економіці, а також в соціальному житті підприємства.
<i>Як процес</i>	
Санто Б. [4, с. 83]	Інновація – це такий суспільно-техніко-економічний процес, який через практичне використання ідей та винаходів приводить до створення кращих за своїми якостями виробів, технологій та дає прибуток.
Твісс Б. [5, с. 30]	Інновація – це процес, в якому винахід або ідея набуває економічного змісту.
Федоренко В.Г. [7, с. 67]	Інновація – це процес, спрямований на створення, виробництво, розвиток та якісне удосконалення нових видів виробів, технологій, організаційних форм.
<i>Як результат</i>	
Покропивний С.Ф. [2, с. 24]	Інновація – впровадження в господарську практику результатів інноваційних процесів.
Денисенко М.П., Риженко Я.В. [9, с. 11]	Інновація – це результат впровадження новацій з метою змін в об'єкті діяльності та одержання економічного, соціального або іншого виду ефекту.
Харів П.С., Собко О.М. [6, с. 11]	Інновація – це результат інноваційної діяльності, відображений у вигляді наукових, технічних, організаційних чи соціально-економічних новинок, який може бути отриманий на будь-якому етапі інноваційного процесу.

* Джерело: [11]

Розглянувши складові інноваційної сфери, можна сформулювати основні поняття, пов'язані з нею. Вважатимемо, що інноваційна сфера являє собою систему взаємодії виробників інноваційної продукції, інвесторів та споживачів.

Інноваційна діяльність — це комплекс практичних дій, спрямованих на використання науково-технічних результатів для отримання нових або поліпшення існуючих виробів, технологій, методів управління та ін.

Інноваційний процес можна визначити як сукупність етапів, стадій, дій, пов'язаних з ініціюванням, розробкою та виготовленням продукції, технологій, що матимуть нові властивості, які більш ефективно задовольнятимуть існуючі потреби і такі, що з'являються або можуть з'явитися.

Для організації процесу управління інноваційною діяльністю підприємств харчової промисловості необхідно чітко сформулювати мету управління (реалізація ідеї, рішення проблеми і т.д.), оцінити свої можливості, сильні і слабкі сторони, методи управління, розробити організаційну і виробничу структури і вирішити ряд інших питань.

Всю сукупність процесів і явищ, що відбуваються на підприємствах харчової промисловості можна умовно поділити на дві групи — традиційні і інноваційні. Традиційні процеси і явища характеризують звичайне функціонування підприємств галузі, а інноваційні — розвиток останніх на якісно новому рівні.

Впродовж тривалого періоду, коли економіка функціонувала і розвивалась переважно за рахунок екстенсивних факторів (застосування постійно зростаючого обсягу суспільних ресурсів — персоналу, виробничих фондів), у виробництві домінували традиційні процеси і явища. Оскільки екстенсивні фактори практично себе вичерпали або їх дія стала економічно не вигідною, розвиток та інтенсифікація сучасного виробництва мають базуватися переважно на нових рішеннях у галузі технології, техніки, організаційних форм і економічних методів господарювання. Опрацювання, прийняття і реалізація таких рішень складають зміст інноваційних процесів.

У звичайному розумінні інноваційні процеси, що мають місце в будь-якій складній виробничо-господарській системі, характеризуються сукупністю безперервно виникаючих у часі і просторі прогресивних, якісно нових змін.

Технічні нововведення проявляються у формі нових продуктів (виробів), технологій їх виготовлення, засобів виробництва (машин, устаткування, енергії, конструкційних матеріалів).

Організаційні нововведення охоплюють нові методи і форми організації усіх видів діяльності підприємств та інших ланок суспільного виробництва (організаційні структури управління сферами науки і виробництва, форми організації різних типів виробництва і колективної праці).

Економічні — методи господарського управління наукою і виробництвом через реалізацію функцій прогнозування і планування, фінансування, ціно-

утворення, мотивації і оплати праці, оцінки результатів діяльності.

Соціальні — різні форми активізації людського чинника (професійна підготовка і підвищення кваліфікації персоналу, в першу чергу складу керівників усіх рівнів; стимулювання їх творчої діяльності; поліпшення умов і постійного підтримання високого рівня безпеки праці; охорона здоров'я людини і навколишнього природного середовища; створення комфортних умов життя).

Юридичні — нові і змінені закони та різноманітні нормативно-правові документи, що визначають і регулюють усі види діяльності підприємств і організацій.

За масштабністю і ступенем впливу на ефективність діяльності певних ланок суспільного виробництва усі нововведення можна об'єднати у дві групи — локальні (поодинокі, окремі) та глобальні (великомасштабні).

Якщо локальні нововведення призводять переважно до еволюційних перетворень у сфері діяльності підприємств і через це не справляють особливо істотний вплив на ефективність їх функціонування і розвитку, то глобальні, що у своїй більшості є революційними (принципово новими), мають кардинально підвищувати організаційно-технічний рівень виробництва і завдяки цьому забезпечувати суттєві позитивні зрушення в економічних і соціальних процесах.

Між окремими видами інноваційних процесів існує порівняно тісний взаємозв'язок. Ефективні технічні, організаційні та економічні нововведення неодмінно призводять до помітних позитивних змін у соціальних процесах на підприємствах, а все зростаюча актуалізація нагальних завдань соціального характеру ініціює їх розв'язання за допомогою нових організаційно-технічних і економічних рішень. Зрештою усі нововведення на підприємствах, які зорієнтовані на динамічний розвиток і невинне підвищення ефективності виробництва, мають спиратися на власні юридичні підвалини, відповідні нормативно-законодавчі акти. Усі локальні і особливо глобальні нововведення різної спрямованості можуть забезпечувати максимально можливий прогресивний вплив на виробництво за умови, якщо вони використовуються підприємствами постійно, комплексно і гармонійно.

Найбільший за наслідками безпосередній вплив на результативність (ефективність) діяльності підприємства справляють технічні і організаційні нововведення. Інші нововведення впливають на вироб-

ництво опосередковано (через ефективність нових технічних і організаційних рішень).

Інновації перетворилися на найважливіший економічний чинник, а їх реалізація стала умовою виживання в умовах конкуренції. Суб'єкти господарювання приділяють велику увагу вивченню досвіду розробки інновацій, доведення їх до стадії практичного використання, впровадження і комерціалізації. Це дозволяє виявити причини успіху інновації, розробити відповідні концепції, на цій основі обрати інноваційну стратегію та краще організувати інноваційну діяльність.

Домінування інноваційної конкуренції зумовлено тим, що виробники за рахунок інновацій отримують і цінові, і продуктові переваги (новий продукт чи нові якісні характеристики продукту). Тому боротьба зосереджується на якомога швидшому, безперервному і масштабному впровадженні інновацій. Значущість і поширеність інноваційних складових конкурентної боротьби стійко зростає.

Основним фактором, що стримує інноваційну діяльність, є відсутність коштів для фінансування інноваційних змін. Це багато в чому зумовлено низьким ступенем зацікавленості різних економічних суб'єктів в інвестуванні капіталу в інноваційні процеси. За розрахунками економістів, для того, щоб відбулися помітні структурні зміни в економіці, потрібно не менше 5-10% валового внутрішнього продукту щороку. Таких ресурсів зараз в країні просто немає. Економіка України відчуває значну нестачу інвестиційних коштів. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості багато в чому залежить від державного регулювання макроекономічних умов інвестування. Істотну допомогу у процесі залучення інвестицій може надати фінансовий ринок. Основною перешкодою, що стримує його зростання, є нестача цікавих для інвестора фінансових інструментів. Тому варто приділити увагу питанню впровадження на ринку капіталів нових фінансових інструментів. З одного боку, це має сприяти подальшому ефективному розвитку банківських і небанківських фінансових інституцій, з другого – створити нові джерела покриття бюджетного дефіциту й фінансування пріоритетних програм розвитку економіки, впровадження інновацій.

У зв'язку з вищевикладеним виникає необхідність цілісного підходу до вирішення завдань поліпшення інноваційної складової розвитку підприємств харчової промисловості України, яка у кінцевому результаті визначає конкурентоспроможність як окремих суб'єктів господарювання, так і національної економіки в цілому.

На сучасному етапі розвитку інноваційні процеси в харчовій промисловості мають багато перешкод. Для їхнього подолання необхідно вирішити низку соціальних, економіко-правових та інших питань як на рівні окремого підприємства, так і в межах всієї країни.

На сьогодні в Україні існує правове поле для здійснення інноваційної діяльності. Враховуючи обмеженість державних коштів, виникає нагальна необхідність вибору пріоритетних напрямів щодо бюджетних інвестицій, а також підвищення ефективності їх використання, а саме їх спрямування в інноваційні точки розвитку.

Досвід економіки України свідчить, що саме бюджетні інвестиції мають вкладатися в напрями, що утворюють інноваційний розвиток економіки. На жаль, протягом останніх років не було запропоновано чіткого визначення пріоритетних напрямів бюджетних інвестицій. Під час аналізу та вибору пріоритетних напрямів має бути враховано вплив на економіку в цілому, тобто всі так звані зовнішні та внутрішні ефекти державних інвестицій, а не тільки їх рентабельність на рівні окремих інвестиційних проектів або державних програм. Такий підхід сприятиме посиленню впливу бюджетних інвестицій на інноваційний розвиток країни. Держава може стати безпосереднім провідником інноваційного розвитку, замовником і організатором досліджень і розробок на найсучасніших напрямках науково-технічного прогресу та сприяти їх упровадженню в усі сфери економічної діяльності.

Висновки. Отже, інноваційний шлях розвитку – єдиний можливий напрямок забезпечення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості в сучасних умовах. З огляду на сировинне спрямування експорту українських виробників необхідна швидка переорієнтація на нові технології, оновлення основних фондів підприємств для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на міжнародному ринку. Для сприяння зацікавленості підприємств галузі до впровадження інновацій важливе створення певних умов – чітке законодавче регулювання діяльності, надання «податкових канікул» для підприємств тощо. На нашу думку, необхідним є затвердження чіткого плану фінансування інноваційного сектору економіки з чітким розписом обсягів фінансування та видів інноваційної діяльності, на які буде спрямовано таке фінансування. В масштабах всієї країни треба приділити належну увагу ефективній інноваційній політиці, що буде спрямована на стимулювання та активізацію інновацій в промисловості, насамперед, в

харчовій. Це, в свою чергу, забезпечить підвищення рівня розвинутих країн світу та соціально-економічне конкурентоспроможності національної економіки до зростання суспільства.

Література

1. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития (Исследование предпринимательской прибыли, капитала и цикла конъюнктуры) : Пер. с нем. / Й. А. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – 453 с.
2. Покропивний С. Ф. Інноваційний менеджмент у ринковій системі господарювання / С. Ф. Покропивний // Економіка України. – 1995. - № 2. - С. 24-31.
3. Хучек М. Социально-экономическое содержание инновации на предприятии / М. Хучек // Вестник Московского университета. Серия экономика. – 1995. - № 1. – С. 62-71.
4. Санто Б. Инновации как средство экономического развития : пер. с венг. / Б. Санто. – М. : Прогресс, 1990. – 296 с.
5. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями : пер. с англ. / Б. Твисс. – М. : Экономика, 1989. – 271 с.
6. Харів П. С. Активізація інноваційної діяльності промислових підприємств регіону : [монографія] / П. С. Харів, О. М. Собко. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 184 с.
7. Федоренко В. Г. Інноваційна і інвестиційна стратегія України / В. Г. Федоренко // Економіка та держава. – 2003. - № 8. – С. 16-27.
8. Кирич Н. Б. Інноваційна діяльність підприємств та організацій як метод стабілізації економіки регіонів України / Н. Б. Кирич, Б. М. Андрушко, О. Б. Погойдак // Вісник економічної науки України. – 2009. - № 1 (15). – С. 23-25.
9. Денисенко М. П. Стратегічна місія інноваційної діяльності та шляхи її активізації в Україні / М. П. Денисенко, Я. В. Риженко // Проблеми науки. – 2007. - № 6. – С. 10-16.
10. Тарасова О. В. Проблеми реалізації інноваційно-інвестиційної моделі розвитку України / О. В. Тарасова // Економіка харчової промисловості. – 2009. – № 1. – С. 14-17.
11. Тарасова О. В. Теоретико-методологічні основи інноваційної діяльності підприємств / О. В. Тарасова // Економіка харчової промисловості. – 2013. - № 1 (13). - С. 37-41.
12. Комеліна О. В. Напрямки вдосконалення фінансового механізму забезпечення інноваційної діяльності в Україні в сучасних умовах / О. В. Комеліна // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 17. – С. 21–28.
13. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток промисловості України: тенденції та закономірності / Л. І. Федулова. // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 3. – С. 82–97.
14. Дейнеко Л. В. Проблеми наукового забезпечення розвитку харчової промисловості України / Л. В. Дейнеко, М. П. Сичевський // Проблеми оцінки економічного потенціалу підприємства та механізм використання його показників : матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. – Суми : Вид-во Сум ДУ. – 2004. – С. 11–14.
15. Кудирко О. М. Сучасний стан інноваційної діяльності у підприємствах харчової промисловості України / О. М. Кудирко // Економіка АПК, 2004. – С. 103–104.
16. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 2002. № 36. – 266 с.
17. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 1.12.1998 р. № 284-XIV // Економіка АПК, 1999. – № 2 – С. 66-68.

УДК 675.471.65:338.657-658.784:664

МАРКОВА Т.Д., асистент, ЛЛУЦА А.Я., студ.
Одеська національна академія харчових технологій

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Досліджено основні підходи до визначення поняття «готова продукція», розкрито інформація про виробництво та реалізацію готової продукції, розглянуто і досліджено деякі аспекти обліку готової продукції та її реалізації на підприємствах харчової галузі.

Ключові слова: готова продукція, виробництво, реалізація, облік, харчова галузь

In this article approaches to the definition of «finished product», disclosed the production and sale of finished goods, discussed and studied some aspects of finished products and its implementation in the food industry.

Keywords: finished products, manufacturing, sales, accounting, food industry